

viac pláč radosti, než žalosti; — len Martinovi bolo najclivejšie, že svojho dobrého otca nenašiel už živého. — Robil si výčítky svedomia, že keby sa aspoň voľačo lepšie, bol ponáhal, že snáď by sa to nebolo stalo. —

Ale daromné naše vyratovanie, — odvetil mu zástup temer jednohlasne: »Bolo to už tak súdené, a čo komu súdené, to ho ani nemine.« — Avšak uspokojilo všetkých to povedomie, že úbohá vdova, Zuzanna Kohútová, bude mať nahradu aspoň v synovi, — a že, čo starý rok jej vzal, — to jej nový zase nahradil.

Ján Vdoviak,¹⁾
myjavský kopaničiar.

¹⁾ Podávame túto rozprávku nášho rovníckeho spolupracovníka, Janka Vdoviaka, s malým prepracovaním, aby sme ukázali, ako aj pri Kunovskom, že aj medzi pospolitím ľudom máme talenty, ktoré, keď by mali prieťosť vzdelať sa, mohli by platnú službu konáť našej slovenskej spisbe.

Výpovede z Písma.

»Bdětež a modlte se, abyše nevešli v pokušení; duchf zajisté hotov jest, ale tělo mdlé.« Mat. 26. 41.

»Ale my máme jediného Boha Otce, z něhož všecko a my v něm; a jednoho Pána Ježiše Krista, skrze něhož všecko a my skrze něho.«

I. kor. 8. 6.

»Všemuť se pak približuje konec.«

I. Petr. 4. 7.

»Poněvadž svědectví lidské přijímáme, svědectví Boží věří jest. Nebo tototo svědectví jest Boží, kteréž vysvědčil Bůh o Synu svém.«

I. Jan. 5. 9.

Boorovci.

Ako keď z hlbín mora rozkolisavými vlnami vynorí sa na breh drahá perla, ktorá slúži za najväznejšiu ozdobu; — tak Duchom Božím vyzdvihnutá býva aj mnohá rodina naša z hľudu pospolitosti a pozvaná k vodcovskému zástoju, predložená ľudu svojemu. — Za takú, zo všednosti vyšvihnutú, pre cirkev ev. a v. v. národe slovenskom zaslúžilá, pre svoj slovenský ľud pracujúcu a žertvujúcu rodinu môžeme pokiaľ aj rozsiahlu rodinu Boorovskú, ktorá od štyridsiatich rokov minulého storočia až do dnes slávne dejstvuje, — a ktorá až na posledného člena svojej cirkvi a národu vernou zostala. Málo máme tak rydzich, zachovalých rodín, ako aj nami menovaná, čo je dnes pri rôznych záujmoch životných veľká vec a to tobôž pri rozsiahlejších rodinách. — Z tej príčiny je potrebné, aby sme si takéto roduverné rodinky svoje vásili, ich vernosť a práce si pripomíinali a tak dejiny svojej cirkve a rodu budovali.

V druhej polovici minulého XIX-ho stoletia nebolo hlavnéjšie deju v cirkvi ev. a v. slovenskej, aby pri tom neboli mal účasť aj niekotrý Boor. Či to boli literárne podniky, či administratívno-súdne práce, — hospodárske záležitosti a či radostné alebo žalostné úradné výkony — hlavný podiel brali pritom aj Boorovci. A preto iste každého našinca bude zaujímať, že kde sa táto pekná a pre nás ľud slovenský tak užitočná rodina vzala?

Ako väčším dielom všetky naše prebiehlé rodinky, tak aj táto, pochádza z ľudu. Až do dnes nachádzajú sa vo vrbovskom chotáre kopanice, ktoré nosia meno Bóraci alebo Bórovia — a patriční obyvatelia až dodnes menujú sa týmto poctivým menom. Niet pochybnosti, že pôvodná kolíska našej terajšej už vyučenej Boorovskej rodiny bola kedysi na týchto kopanicach, z ktorých behom času niektorí členovia, menovite odovzdavši sa remeslu, osadili sa v mestečku Vrbom.

Dosiť známy zakladateľ terajšej — námi pripomínanej — Boorovskej rodiny bol Ján Boor I., obyvateľ vrbovský a krajčírsky majster, ktorý bol dvakrát ženatý a sice s prvou manželkou, Juliou Šuhájik mal tri diekty: Mariu — vydatu neskôr za Janom Jelušom, pánskym úradníkom; II. Jana — neskoršieho bukovského, stredanského a krajčianskeho farára a Jozefa pravotára v Komár-

¹⁾ Vid: Stručný Nástin Dejín cirkev evanjelickej a. v. v Naďlaku str. 109, dľa ktoréj, iste dľa udania Ľudevita Boora, „este i dnes stojí sedliacka chalupa, v nejž sa narodil jeho dedo a býval jeho pradeđo.“

ne. S druhou manželkou, Juliou Ambro r. Déczy, mal syna Juraja a Michala, neskoršieho bukovského a skalického farára a nitrianského konseniora. —

Peknou vlastnosťou tohto pradeda Boorovskej rodiny bolo, že dievčatko svoje počestne a pečlivu vychovávala, že on dal prvý podnet k tomu, aby sa jeho potomstvo tak povzneslo, — a ako pre cirkev, tak aj pre národ a človečenstvo užitočným stalo.

Poneváč takejto verejnoučinkujúcej a za všeobecné dobro pracujúcej rodiny každý pre verejnosť konaný a podujatý dej je pamätihoný, preto sdeľujeme vlastný životopis Jána Boora II. ho v úplnom znení, lebo v takom životopise odzrkadľujú sa aj iné súvetské udalosti, ktoré sú pre každého človeka poučné a pre historika veľmi cenné.

Z vlastného životopisu Jána Jura Boora.

»Uzrel som svetlo sveta tohto viditeľného v mestečku Vrbovom v stolici nitrianskej narodený byv dňa 30. apríla 1826 z otca Jána Boora a matky Juliany Šuhajk. Pokrstený bol som dňa 1. mája skrz Jana Fabriciusa, vrbovského farára. Krstnými rodičmi mi boli: Štefan Prónay a Johanna Nezbud. Rodičia obaja pochádzali z Vrbového a sobrali sa roku 1813. Otec bol vyučený krajčí a shotovoval sedliacku odev zo svetlo-belasého súkna ato nie len na zákažku, ale aj na jarmaky, na ktoré zamieňavo s matkou do súsednych mestečiek putúvali a tak svoj zárobok vyhľadávali. Usilovnosť v povolaní s jednej, šanoba a poriadok, s druhej strany, obzvlášť ale pobožné a šfachetné obcovanie priniesly to so sebou, že časom svojím rodičia moji sa vzmáhali aj na časnom imani. Požehňávaní od Boha na tele i na duši, na statku i na dietkach nadovšetko o to pečovali, aby tieto posledné šťastné boly. Vychovávaní boli sme nábožne a dobrá matka nás dosť skoro naučila v Boha veriť a k nemu sa modliť. Avšak stalo sa, že keď sme najviac potrebovali materinské ochrany, prišiel rok 1831, v ktorom hružná cholera zúrila a tátó aj našu matku po vyplnených 18. rokoch zdariľo manželstva na smrteľné ľôžko dňa 25. aug. položila a v 37. roku života nám ju zpomedzi živých vyrvala. Nechala po sebe 16 ročnú Mariu, mňa — Jánu — 5 ročného a 2 ročného syna Jozefa.

Po krátkom čase otec vstúpil zase do stavu manželského s Julianou Déczy, po Janovi Ambro, Beckovskom mäsiarovi po zostalou vdovou, ktorá po prvom mužovi priviedla so sebou aj

synáčka Janka Ambru, neskôršieho správcu kraj. babského ústavu v Prešporku. S touto druhou manželkou bol otec spolu prez 17 rokov. Behom tohto času vydala sa sestra Maria r. 1838. na Moravu do Hrubej Vŕbky za farára Jozefa Mottl, po 3. ročnom manželstve zostanúc vdovou vydala sa poznov na panského úradníka Jána Jeluša do Malých Bošian. — Z tohto druhého manželstva otcovho narodil sa r. 1837. syn Jurko a r. 1837. syn Michal. 1837

Otec nás bol muž zdravého rozumu rozsudku a preto si aj vážnosť vedel vyzískať u obecenstva, tak, že jak pri meste, tak i pri cirkev popredné miesto zaujímal, ba aj pozornosť zemského pánsstva na seba obrátil, lebo stal sa aj panským rychtárom. Pozdvihnuť sa na majetku zemskom zanechal remeslo a výlučne len o hospodárstvo sa zaujímal pečujúc nadovšetko o to, aby jeho synovia stali sa ešte väznejšími a učenejšími aj od neho. Posielaní sme boli pilne hned od začiatku už aj do medacej školy až po rok 10. Našim prvým učiteľom bol Jozef Štrú¹⁾ ktorý aj prvé základy náboženské v nás zbudoval, ako aj túbzu po umení a vzdelenosti v srdciach našich vzbudil.

Otec to už potom doma znal rozplameniť, lebo vediac čítat, v každú nedelu a sviatok sme pred ráňajkami nábožnú pieseň s ním zaspievali a z postily kázeň prečítať museli tak až potom, do chrámu k službám Božiam sme sa ubierali. Príjduč z kostola pred obedom i po obede nábožná pieseň sa spievala a my z predmetu: »O čom bola kázeň?« — examinovaní sme boli a jestli ktorý nevedel — pôst od daktorého jedla nasledoval.

Po vybavenej konfirmácii, ktorú knáz G. Fabricius pri mne vykonal, odviedol ma otec r. 1837. do Kajal-u, aby som si māďarskú reč osvojil. Navrátiac sa, chcel som ostat doma pri hospodárstve a majúc v kôchoch obfúbenie, často som sa za pohoničia nadhodil, s paholkom som zbožie s poľa svážal, áno aj na noc na pasienok som sa s lichvou vybral a medzi ostatnými ponochíkmi miesto okolo ohňa zaujal. Žalostne som plakal, keď mi bol rečeno, že musím ist do škôl. Ale darmo, musel som sa predsa s mojim rodným domkom rozlúčiť, lebo ma otec r. 1838. do Modry zaviezol. Avšak tátó rana sa medzi žiakmi dosť skoro zahojila, študentskému životu som čochvíľa privynul a učiac sa neškodno, v tom som aj ponechaný bol. Spolu so mnou študoval syn druhej matky, Ján Ambro, — a neskôr poslaný bol za nám aj brat Jozef. — Bola to veľká obet od jedného oca — mäsfana: troch žiakov odrazu v školách vydržiavať. Medzitým vôle otcová, ktorý vždy hovorieval: »čo ako fažko, predsa vás vyučiť dám, a

ked vám aj nič po mne nezostane, i tak vás doma nenechám. — musela sa plniť a my, čo tu i tu aj s nedostatkom prišlo nám zápasíť, len sme dalej študovali.

Modra bola pre chudobných žiakov veľmi príhodná, za hos-podu platilo sa mesačne 1 zl. didaktrum 6 zl., alumneum 6–12 zl. — a ked sme kedy-tedy strieborný dvatsiatnik dostali, už sme boli za bohatých považovaní. Rúcho naše bolo váčsim dielom mizerné: kabát, nohavice zo svetlého súkna, šedivý kepiniek, takzvaný »krogel«, neskôr »kríspina«, — to bol celý parádny oblek študenta modranského. V Modre som sa bavil 7 rokov. Mal som professorov v donáte: Jozefa Procházkmu, v gramatike a syn-taxi Daniela Albrechta, v poétiike, rhetorike a v logike Karola Štúra. Kto prez tofské roky v Modre študoval, dostal titul »Bür-gera« a tým menom bol som aj ja poctený.

Roku 1844. odobral som sa do Šopronu a tam som bol physicus a jurista I ročný. Professorom som mal: Jozefu Szabóvu a Hegyessyho. Chodil som do »Magyar tarsaság« a do »Deutsche Gesellschaft«-u. A aby sme ani v slovenčine nezaostali, cvičili sme sa tamojší Slováci v spolku a svoje práce dávali sme do časopisu »Vencsa«, ktorého redaktorom bol som ja. Maďarski žia-ci už vtedy boli nám nepriazniví a professori dozvediaci sa o našom národnom počinani, zakázali nám nás slovenský spolok. Toto bolestne nestíc niektorí majetnejší Slováci odišli, nám však otec podobne urobil nedovolil.

Roku 1846. odišiel som do Prešporku na theologiu, kde som sa pre 4 semestre bavil. Toho leta som aj supplikoval na alu-mneum po trenčianskom a nitrianskom senioráte. Professorov som mal: Viliama Šimku a Štefana Bolemana. — Ked som v druhom roku složil kandidatikum pod superintendentom Sámuelom Strom-ským, použil som príležitosť a vybral som sa zase na supplikáciu 1847. roku a sice na Dolnú zem. Tam ale nebárs sa mi dobre vodilo a len malý obnos peňazí som doniesol.

Roku 1848. vybral som sa do Viedne a tam som posúchial pred-nášky Stöcklinove, Šimkove, Panckove, Roskopfove, Leitnerove až do konca marca. V tomto čase totiž vypukla vo Viedni revo-lúcia, fakulta bola zavretá a viďiac nebezpečenstvo pred sebou zanechal som Viedeň a pospiechal do môjho rodného kraja. A-však vyplnilo sa aj na mne latínske príslovie: »incidit in Scyllam, qui vult evitare Charibidem«, alebo po slovensky: dostal som sa z dažďa pod odkvap. Ani v Uhorsku neból pokoj, Maďari proti Nemcom a Horvátom viedli vojnu. Do Nitrianska učinili vpád do

Moravy slovenskí dobrovoľníci pod vedením Hurbana, Štúra a Hodžu. Tito poslali z Brezovej list do Vrbového, aby sa im me-sto poddalo. Mestský rychtář dal bubnom svolať do rady obec-enstvo, kam som aj ja išiel. Tam požiadany súc od Dolnodedinárov prepísal som list z Brezovej poslaný a im som ho odovzdal. Me sto vyslovilo svoju ochotnosť poddať sa slovenským vođcom. To bolo rano. Vyslanci odišli s odpovedou na Brezovú. Na poludnie ale dohrne sa do mesta dolnozemská gárda od Nových-Zámkov v počte asi 1000 mužov s kosami, pikami, flintami ozbrojená a uhospodiac sa počalo sa lapanie jednotlivcov, ktorí pri raňajšej porade viedly slovo. Okolo polnoci prišli ozbrojeni chlapiaj a do nášho domu, vošli do izby, pobrali nám písma, listy a mňa aj s bratom Jozefom odviedli do väzenia, otca však doma postavili pod stráž. — Otec predesnený a prestrašený nad osudem svojich už odchovalých dvoch synov, ktorí mali byť dľa pusteneho chýru na druhý deň obesení, priprasil si to náramne k srdcu a upadol do pomatenosti, ztratil rozum a behom $\frac{1}{4}$ roka aj umrel. Dňa 17. dec. 1848. roku bol pochovány. Na jeho pomníku je tento nápis: »Když národy byly se vzbúrily, — a tu v krajine velká vojna stála: Zde se kostí jeho v Pánu položily.«

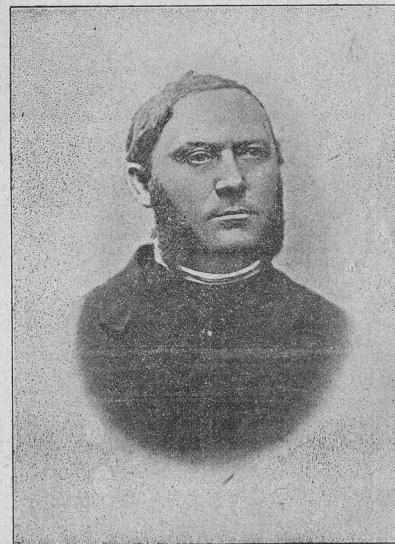
Ja a brat Jozef boli sme po vykonanom vyšetrovaní do Fraštáku odvezení a pod náhly súd postavení. Stalo sa to 15. sept. Jozef osvobozený od väzenia nazpäť sa vrátil, ja ale za vin-neho uznaný odsúdený bol som na $\frac{1}{4}$ ročný žaláv v železe a okováčach na svoje vlastné útraty. Po vynesenom výroku vskutku, obdržal som hned aj putá na ruku a nohu križom a prenociujú vo Fraštáku vo väznici na slame na druhý deň do Nitry do sto-ličného domu bol som odvedený. Putá sa mi sice sňaly dolu, ale zato prišiel kováč a ja sadnúci si na zem vyzul čízmy, na ktoré na obe nohy ostrohy t. j. železné okovy obdržal, ktoré hreby pri-nytované byvše ponad členky sa pripravili. Taktô okuvaný povstal som zo zeme a odvedený bol som do predsiene železnú bránu majúcej a potom do izby pre mňa prichystanej, v ktorej mal som tráviť hodiny života kandidačného. Na ľastie bolo nás spolu 5 osôb a medzi nimi aj Juraj Kulišek, učiteľ vrbovčanský. S týmto sme spolu na dvoch daskách spávali majúc pod hlavou siabovicu a s dovolením na nej podúšku pripravenú. Boly to dlhé dni a ešte dlhšie noci, v ktorých sme vzdychali nad osudem svojím! Nebudem opisovať jednotlivé udalosti a priebehy, ktoré som prez 16 týždňov zakúsil v tomto fažkom árešte, menovite: ako účin-

kovala na mňa zvest o odpravení Šuleka a Holubyho na šibenici; odvedenie Šuleka, kaplana a Valáška v noci z Nitry do Komárna; nadovšetko však smutný chýr o smrti môjho utrápeného otca, keďže som pri jeho pochabe prítomný byť ani nemohol; — to všetko dása len pocití, opisovať to nebudem, lebo nemôže byť môj úmysel, aby som činil bolest i tak ubolenému srdcu. — Dost bude, keď zpomenem, že mi ešte pred pol rokom zasvetilo slnce svobody, lebo c. kr. generál Šimunčič, ktorý mafarskú gardu na Trenčianskom Považí rozprášil, pritiahol ako víťaz do Nitry a dozvediac sa o našom uväznení, nás z väzby vypustí rozkázał. Bolo to roku 1849. dňa 4. februára, keď zas kováč prišiel a aj mňa od zanytovaných pút osvobodil. — Nohy moje boli vyše členkov ramami poznáčené a tie rany boli svedkovia toho, že prez dlhší čas vodne i v noci železné okovy tlačili moje údy. Ako keď vtáča z kletky vypustené veselšie si poletuje pod oblohou nebeskou, tak aj ja, zabudnúc na svoje trampoty, vieselo som kráča i v tuhej zime ku svojmu domovu. Nocoval som v Trakoviciach, kde práve slovenski dobrovoľníci ležali. Na ceste k Borovciam stretla ma matka, ktorá ma práve navštíviť chcela v Nitre, avšak sme potom obaja išli k Vrbovému.

Od februára do aprila 1849 r. navštívil som súsedné cirkev: Krajiné a Kostolné a v tejto poslednej stalo sa, že som bol od tamejšieho sl. B. kazateľa, Jána Trokana s uzrozumiením cirkev za kaplana povolaný. Opatrený vokátorm šiel som do Prešporku k ordinácii, kde po vybavenej zkúške bol som superintendentom Sámuelom Stromským dňa 1. mája 1849 na knázsky úrad vysvätený. — Prijďuc do Kostolného, ihneď poslaný bol som do Nového-Mesta n/V., abych zastupoval nemocného seniora, Jána Roya, ktorý po uplynutí jednoho týždňa aj dokonal pút časného života. — Počas môjho kaplánovania v Kostolnom administroval som fary: vo Vrbom, na Myjave, kde podobne knázia boli nemocní. Avšak väčším dielom strávíl som dni v Kostolnom, kde pri boku pána principála nie len v domácnosti sa mi dobre vedlo, ale aj v úradných knázskych povinnosťach sa cvičiac mnohemu dobrému a užitočnému som sa naučil a znamenitú prax si nadobudnúl.

Šťastie mi bolo priaznivé, lebo dňa 9. dec. t. j. II. ned. adventnú 1849. r. bol som povolaný odbávať služby B. na Bukovec, kde bola knázská stanica uprázdená a po vykonaných službách B. bol som ihneď na zadržanom konvente aj za farára vyvolený.

Na druhý deň išlo sa do Senice s vokátorm ku podpisu k seniorovi a na tretí deň ako skutočný farár bukovský som sa do Kostolného navrátil. Tu po vykonanom lúčení v chráme III. ned. adventnú hned na druhý deň opustil som Kostolné. Martin Jacík a Martin Pavézka, presbyteri na štvorke došli pre mňa; vzali duchiny a moju študentskú truhelku a pobierali sme sa prez My-

Ján Juraj Boor z mladších let.

javu na novú stanicu, bukovskú. Inštalovali ma: Tomáš Hroš brezovský, — a Ján Klsák sobotíštský farár.

Zaujmúc stanicu pocítil som dosť skoro pravdivosť výpovede Písma sv., že »neni dobré člověku byti samotnému: učiníme jemu pomoc, kteráž by při něm byla,« — a preto svoj dosavádny svobodný stav obmyšľal som premeniť, — keď som sa zasnúbil s pannou, Herminou Šulekovou, pozostalou najmladšou

dcérou po Jánovi Šulekovi, bývalom sobotíštskom farárovi, narodenou dňa 2. dec. 1829, ktorá náhodou pred párom rokami na zábane na Javorine byvšia ostala mi v pamäti a pridúc z Moravy do Krajného opäťne opanovala moje srdce. Svatba odbávala sa dňa 16. júla 1850. roku v Krajnom. Sobášil nás moravský senior, Jan Szepessy. Manželstvo naše bolo šťastné a dňa 24. júna 1851 bolo s dcérou Mariou-Angelinou¹) rozhodnené. Dňa 21. sep. 1852 narodil sa nám syn Jan Jaromír²); dňa 5. marca 1854 syn Karol Jozef³); dňa 30. aug. 1855 syn Ludevit August⁴), — a tak za krátky čas 4 dietky. Bolo to gázdovstvo požehnané! Bôh sa však postaral o nás, aby sme aj dôchodky lepšie mali a dňa 28. mája 1855 vyvolený bol som v Nitrianskej Strede za farára, keď som 4. sept. Bukovec skutočne aj opustil a na 4. vozoch do Stredu bol som s celou rodinkou prevezený. Tu som bol inštalovaný až v následujúci, 1856. rok skrz Pavla Košackého, vrbovského, — Štefana Mandelíka, kerfanského farára a Jána Trokana, nitrianskeho seniora.

Počas môjho pobytu na Strede ešte nám pribudlo na dietkach a tu sa nám narodila dňa 24. marca 1858 dcéra Hermína Karolina⁵). Cirkev táto poslúžila nám k tomu, že majúc lepšie dôchodky, hmotne lepšie sme sa mali, usporiadanejšie sme sa šatili a aj v spoločenskom živote živíe sme si počináli.

Po prežitých tam 6 rokoch a 8 mesiacoch povolaný bol som na deň 12. februára 1862 na prábne kázanie do Krajného, kde som bol aj jednohlasne za farára vyvolený a dňa 23. febr. na Strede valedikujúc dňa 27. februára som sa na 7. vozoch do Krajného presťahoval. — Dňa 18. mája t. j. IV. ned. po V. noci inštalovali ma: Ján Trokan, farár kostoliánsky a Sámuel Tesák, nitriansky senior Toho istého roku dňa 1. júna narodili sa nám dvojčeky: Ladislav Michal⁶) a Matilda Rozália, z ktorých táto druhá 26. aug. 1863 zomrela. Roku 1866 dňa 22. sept. narodila sa nám dcéra Ludmila Anna.⁷)

Teraz však nastávali nám iné radosti. Roku 1867. dňa 26. februára vydali sme dcéru za Gustava Holubyho, farára lubinského,

¹⁾ Vydatá neskôr za Gustávom Holubym, ev. farárom v Lubine. ²⁾ Neskôr ev. farár v Holiči. ³⁾ Pravotár v Malackách a v Nadlaku. ⁴⁾ Neskôr ev. farár krajinársky a naďlacký. ⁵⁾ Vydatá za Pavlom Groebloom, ev. učiteľom v Holiči.

⁶⁾ Neskôr farár v Braddocku v Amerike. ⁷⁾ Vydatá neskôr za dr. Juliusom Markovičom.

z ktorého manželstva máme opravdovú radosť. — Roku 1868. dňa 10. júna bol som zvolený na seniorálnom konvente, na Brezovej vydržiavanom, za dekana pre okres novomestský.

Počas môjho verejného knázského úradovania čo sa v ktorých troch mne sverených cirkvách pamätnéjšieho a užitočného stalo, to sa v letopisoch týchto cirkví poznánečné nachádzaj. Ja tu pripomínam len to, čo sa mojich domáčich záležitostí bližšie dotýka. — Musím soznať, že som prílišnej psoty a nedostatu nikdy nepocitil. Bol som vždy obtočený mnogými dietkami, ktoré mi aj dosť starosti spôsobili, ale dostačovalo mi. Dečery sa učili maďarskú reč v Salibách, nemeckú v Súdoli na Morave a v Prešporku. Herminka bola aj v Komárne. Synovia študovali na rozličných miestach: v Salibách, Sooku, Zsigarde, v Kisújszálláši, Revúci, Modre, Prešporku, — vo Viedni, v Rostocku, Basileji a čo ti peňaží spotrebovali, až sa vyučili! Do 10-ho roku peňažný výdan ani nerájajúc značim tu pre pamiatku len obnos mojeho denníka od roku 1866. po r. 1876, ktorý na 7178 zl. 71 kr. vystúpil.

Prvé sladké ovocie môjho ustanovania zkusil som pri ordinácii syna Jána Jaromíra za knáza dňa 1. okt. 1874 v Prešporku, kam sa aj syn Karol, na ten čas od vojančiny už vysvobodený jednorocne dobrovoľník, ako «Oberfeuerwerker» dostanovil. Na zvečenie tejto radosti dal som sa aj so 4. synmi odfotografovať. Ostatné rodinné radosti, ako sa nadejem, nasledovali budú. Jestli ich dožijem a prežijem, aj to poznačím. Samému Pánu Bohu bud sláva, ktorý ma po dnešný deň 50 ročného života zdržoval a pri sile, čerstvosti zachoval! A. Krajné 30. apr. 1876.

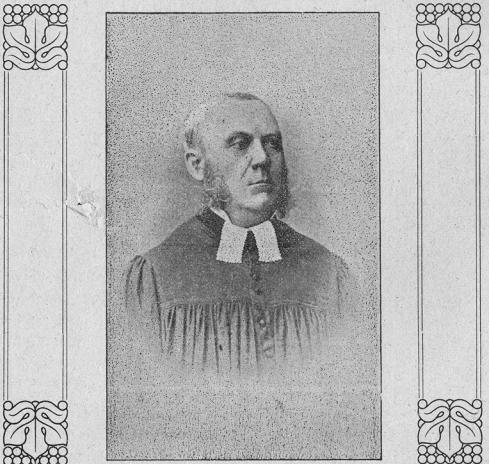
Pokračovanie:

Do 50. roku bolo mi sveta žiť! Vzmáhal som sa na tele i na duši. Ač aj starosti a potreby tažké na mňa doliehaly tým, že som na vychovávanie dietok každoročne veľkú summu peňaží potreboval, však predsa domáca skrovnosť a nadovšetko usilovnosť a schránilivosť mojej manželky pomáhala nam ich uviesť tak, že sme požiadavkám a výplatám všetkým zadosť činiť mohli.

Majúc pri boku syna kaplana s týmto delili sme si knázské povinnosti každej každú druhú nedelu slovo B. Aj ako dekan nebol som doma hamovaný prácam, ale svobodne odchádzal som do súdnych cirkví ku zkuškam, lebo kaplán aj katechizáciu vyzkonal. Avšak v decembri 1875 r. môj kaplán, syn Janko, pozvaný bol do Holiča na pomoc ku boku nemocného farára, Karola Steltzera, kde po smrti tohože v marci 1876 zvolený bol aj za riad-

neho slova B. kazateľa a bol 13. sept. t. r. skrz mňa aj inštalovaný.

Syn Ludovít bol r. 1875 assentovaný. Zanechajúc Prešporok, kde $1\frac{1}{2}$ roka študoval teologiu, v apríli 1876 vyšiel na vyššie školy sväjčiarske do Basilej. Karol medzičasom vystúdova práva; Lacko IV. a V. triedu gymnasiálnu. Ján bol dňa 25. sept. 1877. r. s Máriou Štúr v Zemanskom-Podhradí sobášený. Ludmila dňa 14.

Ján Juraj Boor.

aug. 1877. r. odvezená bola do Komárna a 26. júna 1878. navrátila sa nazpäť. — Práve toho času mali sme zvláštny rodinný sviatok, lebo syn Ludovít šťastivo navrátiac sa z cudzozemska do svojej domoviny bol dňa 27. júni v Prešporku na knázský úrad vysvätený, aby pri boku svojho otca kaplánoval. — Po dvoch mesiacoch však nasledovala vojenská mobilizácia do Bosny a Hercegoviny, mládež vojenská povolaná sú do boja, svojich domáciach s pláčom opúšťala a pod zástavy vojenské sa hruňala. — Naši tria synovia: Ján, Karol, Ludovít tiež boli pozvaní a keď sa tento posledný s domovom lúčil, matka bolestne to nesúc, že

svojich, horko ľahko vychovaných troch synov, utratí môže; upadla do malomyseľnosti a srdečná vada ju stíhať počala. Vzdro tomuto smutnému položeniu predsa však svoju dcérku, Ludmilku, v septembri t. r. do Súdolia na Moravu zaviezla, aby si tam ne-meckú reč osvojila. —

Mňa medzičasom už od apríla 1888. r. akýsi neduh hrdelný prenasledoval, ktorý keď sa nič netísil, ale vzmáhal sa, na radu lekára a dobrých priateľov vybral som sa v decembri do Viedne k špecialistovi professorovi. Dobrá sestra, Mária, i tu peňažite ma podoprela, že som sa na cestu vybrať mohol. Táto udalosť však moju žienku obzvlášte poranila, lebo mysliac, že ma tam lekári operovať budú a že sa živý nenavrátim, do ľaží nemoci upadla. Ale ja som sa za tyždeň navrátil, lebo lekári operáciu za nepotrebnú výhlásili; — avšak zistili, že by som mal žiť, ktorá sa pre hrtan krížuje, nadutú, ktorá nemoc sice není smrteľná, ale dihotvornlivá a že z nastydnutia a presilenia pošla. Bolo mi na-ložené, aby som všetky knázské funkcie nechal stranou a preto musel som sa zase staraf o kaplána, avšak prv než já, po-staral sa o to Boh.

Stalo sa totiž Božím riadením, že žiadon z našich synov do Bosny poslaný neboli. Ludovít idúc do Prešportku, stavil sa na pošte vo Vrbom a tam prijal do rúk pozvanie za kaplána do Nadlaku v stolici čanádskej. Namiesto vojny telesnej vybral sa do vojny duchovnej, do boja proti odvekému tomu nepriateľovi a hned aj odcestoval do Nadlaku a tam ako kaplán do r. 1879 sa bavil. Konečne po druhý krát do Krajiného za kaplána súč pozvaný tam valiedikoval a ku svojim rodičom sa prinavrátil. — Matku svoju našiel už v posteli, z ktorej viacej ani nepovstala, až konečne dňa 4. marca t. r. v Pánu usnula. — Tým sa stala v domácnosti našej premena neslyšaná, keď nás naša dobrá a verná duša opustila odídúc preč zo tohto sveta. Jej pohreb odbyval sa dňa 6. marca 1879 v prítomnosti 7. dietok a prepočetného zástupu ľudu. Pohrobňák zas mal v kostole Ján Leška, farár bzinský a verše od oltára čítał Alexander Trokan, ml., farár kostolňanský. Telesné pozostatky nad hrobovom prežehnal Ján Trokan, senior.

Este za života matky stalo sa, že dcéra Herminka zasnúbila sa dňa 18. januára 1879 s Pavlom Groebloom, učiteľom v Holiči a sobáš ustanovený bol na deň 1. mája. Stalo sa tak a ja som ich sobášil, naplnený súc s jednej strany radosťou, s druhej ale zármotkou a boľasťou. Práve vtedy svätil som 53. rok života svojeho a 30. rok môjho knázského pôsobenia.

Na Novy rok 1879 som posledný kráľ v kostole kázal a službu B. odబavoval. Odtedy vždy v nemoci stonem a v mojom hrdelnom nedihu ustavične sotrvávam nemohúc dobre ani hľtať. K tomu v poslednej dobe napadol ma nemilosrdný kašeľ, ktorý ako vodné, tak zvlášte v noci ma ustavične kynoží odmájuc mi aj potrebný spánok. Lekárska pomoc reni nič platná a nijakým činom nedá sa utišiť. Navidomoči so dňa na deň slábnem, bľadnem, klesám, vádнем a všetko na to poukazuje, že sa posledná hodina bliží, »abych obetebovaný byl a čas rozdeľení mého nastává.« — Avšak Boh je mocný, v Noho verím, v Noho dušam. Jestli ma ešte vyzdravia a život môj predĺži na tejto zemi, pokračovať budem v značení pamätných udalostí; jestli ináce usúdil Pán, nech sa stane vôľa jeho! V Krajnom dňa 14. augusta 1879. roku.«

Potiaľ vlastnoručný životopis, ktorý svojimi jak radostnými, — tak žalostnými udalostami je v každom ohľade zaujímavý — a nie len pre samú rodinku, ale aj pre širšie obecenstvo veľmi poučný. — Dá sa predovšetkým vidieť, že základom pravého rodinného štátia a pokroku je viera v Boha, ktorá sta aniel strážca chráni od výstrednosti, dopomáha k bohumilým a kresťanským cnotam. Šťastná rodinka, ktoré môžu svojmu potomstvu celý beh svojho života na papier položiť, — a každý krok za príklad postaviť, takže neprichodí im za nič sa stydēť. A je aj potrebné, aby podobné rodinné spisy každá rodina naša viedla, — pred potomstvom zo svojej vernosti k Bohu i k rodu účtovala, lebo tým najskôr aj potomkov svojich udrží pri jednote, stálosti, vernosti a zachráni od úpadku. —

Jan Boor II. opis svojich pamätností neprežil dlho, ale ako dobre vyučil blízkosť svojho skonania, tak sa aj stalo, keď 29. sept. 1879 tíska v Pánu zosnul pritiahnúci si skorú smrť z čiasťky aj sám.

Jeho životopis nám je už aj preto vzácny a cenný, že nám dá nahliadnuť do tedažších rodinných pomerov, spôsobu žitia, — keď povážime tu spokojnosť, ktorá i v tejto rodinke i pri menších a slabšich dôchodkoch prebyvala, tú kresťanskú trpelivosť, ktorá ju ozdobovala naproti terajšiemu nenasytnejmu shánaniu sa po dovolených i nedovolených zárobkoch. Tiež máme postavený vzor úctyplnej snaživosti dietyl svoje čim lepšie vzdelať, príkladne vychovať, aby sa staly užitočnými členami spoločnosti Ľudskej, pričom bola potrebná aj varovčivosť, čo neprechádzalo do ohavného lakomstva.

Avšak Ján Boor aj mimo svojej rodiny v knižskom úrade, — a ako nárovec vykonal mnoho. Už to, že v troch cirkvách prišlo mu kázať slovo B. a že všade bol pozvaný jednohlasnou voľbou, značí mnoho. Všade nechal po sebe dobrú pamiatku, lebo uviedol poriadok, jak na poli duchovnom, tak aj hospodárskom.¹⁾ V každej z troch cirkví popísal dávnejšie pamätnosti a tak doponukol k ďalšej činnosti v tomto smere.

Mimo toho na Bukovci r. 1852 dal opraviť chrám. V Strede vydobyhl pri kommassiáciach role pre cirkev, farára a učiteľa. Pod ním svätila sa r. 1858 storočná pamiatka posvätenia chrámu, lebo 1848. nemohla sa svätiť. V Krajnom zas roku 1868. zadovážil tri zvony so všetkým opatrením v cene 4244 zl. — Posviacka týchto zvonov odbávala sa II. ned. adventnú 1868. V chráme kázal Pavel Košáčky, farár vrbovský; vonku Ján Trokan, kostoliansky, ktorý aj posviaciu previel. Verše povedal domáci, Ján Boor, ktoré vyšly r. 1869 v Skalici aj tlačou pod názvom: »Verše, které při slavnosti posvěcení Nových Zvonů v církvi Ev. a. v. krajinské v neděli II. Adventní roku P. 1868 prednesel a na památku jednoročné služby jejich vydal Jan Boor, místní farár a děkan Nitránský.«

Tieto verše niesú len púhym aktom predpísanej povinnosti, boli by sa mohly aj inému sveriť, ale Ján Boor cítil v sebe spôsob a dar, že ich podá tak, aby ony priniesli úžitok, zachytily posluchačov. Ano, jeho verše pri samej slávnosti mohly užinkovať oduševňujúco, lebo i dnes čítajú sa dobre. — A čo sa pri otcovovi vyrážalo a uplatňovalo len ukradomky; to pri dietkach: dcére Marii — a synovi Janovi Jaromírovi vystupovalo zjavne, a v dokonalejšej forme i obsahu, o čom ešte bude reč.

Michal Boor.

K Jánovi Jurajovi Boorovi verne a trafne druží sa aj jeho mladší brat Michal, o ktorom sme sa už aj vyše v životopise Janovom zmienili. So spomenutým bratom rôznil sa len matkou, ale povolaním boli jedno. Ba nie len povolaním, ale aj požehnaním pre cirkev a národ svoj. Pokiaľ Janko vyznačil sa tým, že odchoval pre národ a k službe Pánovej zdarné deti, — Michal nie súc tiesnejši domáčimi starostmi slúžil dobrej veci viac perom a verejným pôsobením rovinučkorúhev Kristovu do vysoka, aby ju celá evanjelická Slovač videla.

¹⁾ Vid: Historiu cirkev ev. a v. bukovskej str. 39.

Aj Michal Boor¹⁾ narodil sa vo Vrbovom dňa 25. sept. 1837. r. z otca Jána Boora a jeho druhej manželky, Juliany Décisy. Študoval od r. 1849. v Modre, od r. 1854. v Prešporku, kde skončil i theologické štúdia. Začas bol vychovávateľom u Ludvika Paulinyho, uradníka v Malých Bielicach až sa po polroku 1859. r. dostal na Myjavu za kaplána ku boku Pavla Hajnocyho. Tu sa nebebil dlho, lebo po odchode Leškovom bol 5. augusta 1860. r. na Bukovci za farára vyvolený. A tak Bukovec bol tak šťastný, že na čas aj druhého Boora mohol mať na čele. Instáláciu seniora Trokan určil na XVIII. ned. a za rečníka jeho brata, Jána Juraja Boora. Cirkvík bukovský, vzdor častým premenám, bola zas v najlepších nádejach, — a tie sa jej aj v plnej miere splnily.

Michal Boor sa na Bukovci tak vžil, ani čo by tam bol býval zrozený. Až na to, že 27. dec. 1860. r. — ako Leška pisateľovi týchto riadkov neskôr hovoril — k vôle myjavským pánom »odstúpil od patentu k autonomii«, pokračoval ďalej v práciach Leškových, — menovite na hospodárskom poli — a malú cirkevičku do takého rozkvetu priviedol, že sa zamýšľalo na úplné odbremenenie cirkevného poplatku. Cirkevná pokladnica obrátila sa na vzájomnú pomocnicu, a kto potreboval peniaze, išiel si len od cirkev vypožičať. Bola to veľká vec v tie časy, keď našich peňažných ústavov nebolo a peniazi bol náramne drahý, platievalo sa aj 25%. — Avšak nie len na peniazoch, — ale aj na obili shospodáril. I tu Leška urobil základ, — a Boor pokračoval. Pri odchode svojom r. 1869 zanechal 4113 zl. 75 kr. kapitálu a 187 preš. m. reži. Medzi džlinskími nachádzali sa aj Prieťržania, Turolúčania, ba aj Kunovan.

Boorovi Bukovec aj v duchovnom ohľade dobre poslúžil, lebo láska a väsenosť od cirkevníkov, dobrý zdar v práciach a podnikoch cirkevných, vzdialenosť od huriavku a zloby sveta, nepretržitý pokoj napomáhal mier duše, pobádaly ducha k vyšším vzletom. Ako jeho životopisec Ján Jaromír Boor píše: »Z doby tejto pochodia najlepšie básně jeho uvarenéne v Paulinyho »Sokole.« Na leta bukovské rozpráviam sa často a s radosťou, jakej na tie najzblazenejšie životu svojho.«

Ano, pri konaní svojich povinností, pri všeobecnej zaujatosti za všeobecné dobro, pri bezprostrednom a pomoc udeľujúcim potýkaní sa s ľudom možno aj na najodľahlejšom mieste blažene žiť, — a aj cirkevníci bukovskí, — menovite starší — s vdačnosťou

rozprímenkom zpomínajú si až do dnes svojho starostlivého býv. farára Miška Boora. Bývalý a v Pánu zosnulý inšpektor, Ján Bašnár, nie raz zpomínal, ako ho B. vyprevádzal až do kopanic k Bašnárom, — a potom zas on jeho nazpäť, čo vždy mali o čom hovoriť v záujme cirkve a ľudu. Boor, ako farár a Bašnár, ako rychtár ruka v ruke pracovali na dobrobytie a blahu im svereného ľudu. Jak zriedkavý príklad zvláštne dnes!

Boorové dary, ako to obyčajne býva, aj v malej cirkvi daly sa poznáť a vidieť — a až hen od brehov Moravy, zo Skalic prišli preňho, aby ho presadili na žiaľ Bugovčanov, ktorým s tým hlboká rana bola zavdaná, menovite keď po ňom nedošiel rovný jemu. Nuž ale z Boora chcel mať aj národ niečo, a v tomto ohľade Skalica bola preňho príhodnejšie miesto, — aby svoj dlh celej cirkvi a národu v svrchovanej miere splatiť mohol.

Niektoři Skalickí nespokojenci voľbu napadli, — ale konečne roku 1869. dňa 1. nov. mohol sa na nové pôsobište presťahovať.

Michala Boora i tu čakala práca, ktorá mu bola vernou družkou až do konca života. — Za cirkev svoju urobil všetko možné, aby ju duševne i hmotne pozdvihol. Za jeho úradovania zakúpila cirkev skalická veský dom, v ktorom na jednej strane sú dve krásne učebné siene, sieň pre knižnicu cirk. a byt učiteľa starších dietok, druhá strana je v prenájme. Vymohol rôzne podpory, ba raz i dar lásky. A keď mesto raz odoprelo škôlám dávať 500 zl. ročitú podporu, Boor dotiať nemal pokoja aj s horlivým inšpektorm Jánom Mittákom, kym ju znova nevymohol.

Staral sa aj o vyššiu výučbu mládeže, menovite pri tamejšom gymnasiu a mnohí naši, zdarne účinkujúci cirk. národní dejatelia jemu majú čo ďakovať, že sa vyučili.

Ale najväčší úspech docíliel, — a najlepšiu službu vykonal Boor cirkevi i národu na literárnom poli, menovite ako redaktor cirkevného časopisu »Korouhev na Sionu.« Už počas vacovského uväznenia blahej pamäti dra. M. J. Hurbana jemu sverená bola dočasná redakcia »Cirk. Listov,« ako najbližšiemu k Škarnicovskej tlačiarne, — a v tom si tak zručne počínał, že keď sa zamýšľalo po zaniknutí »Cirk. Listov« založiť nový cirk. časopis, on bol vyhliadnutý za redaktora. Po uskutočnení plánu došlo až r. 1878, keď s nebohým Leškom, ako zásadným priateľom, začali vydávať spomenutú »Korouhev na Sionu,« ktorá vyšla v 6. ročníkoch. Že tým celej cirkvi ev. ohromnú službu preukázali, netreba ani hovoriť, lebo práve po vyrovnaní následkom patentál-

¹⁾ Vid' Cirk. Listy 1891 č. 11.

nych bojov naša ev. cirkev bola pareništom, dejíštom všetkých krajinských politických udalostí. A tu bola potrebná aj obrana mocná a umná, mēcom ducha a pravdy konaná. Nuž a tomu obaja redaktori dobre rozumeli, čo videl najlepšie z toho, že po-hýbala svedomím aj takzvaných »miernych« a že protivníci všetko možné podnikli, aby prestala vychodiť. Ba zamiešal sa už sice po zaniknutí časopisu aj štátne fiškus a Boor aj s Leškom musedeli sa dostavil až do Nitry. B. bránil sa sám, ale všetko bolo marné bol odsúdený na zaplatenie 220 zl.

Michal Boor.

Avšak nie len perom i živým slovom bránil hradby Siona ako nitrianskeho — tak vobec ev. krajinského. Ako kňaz kázaval horlivé, odúsevneno. — Na poli cirk. administracie uplatnil sa na celej čiare. Bol údom účetného odboru seniorálneho, pokladníkom pastorálnych konferencií i zakladným štipendiálnej, krátky čas bol senior, notárom, konseniorom, konsistoriálnym rádcom. Slovom všade pracovník spoľahlivý, vytrvalivý a svedomitý. Ešte aj pred smrťou svojho návštěvníka spýtal sa: »čo robí seniorát?«

Aj pri národných a osvetových podnikoch bral všade účasť. Bol zakladateľom Matice slovenskej, gymnázií v Revuci a v Martine. Spisbu slovenskú podporoval zo všetkých síl a bol aj v deputácii k Jeho Jasnosti v záležitosti Matice.

Ako na Bukovci dosvedčil sa aj na hospodárskom poli, tak aj na novom pôsobišti. Po smrti Lichardovej bol vyvolený za predsedu »Vzájomnej pomocnice«, ktororého ďalej privádzal k rozkvetu. Bol predsedom čitateľského spolku, prisiediacim sirotskej stolici, výborníkom viac spolkov a voleným reprezentantom mesta.

Michal Boor bol dvakrát ženatý. Prvý raz vstúpil do stavu manželského r. 1875. s Ludmilou Fialovou z Modry, s ktorou žil v šťastnom manželstve až do r. 1879. Ale pri tomto rodinnom šťastí bol mu podávaný aj kalich utrpenia. Roku 1877. utratil synka Milana r. 1878. usnula mu matka a o rok na to 1879. po dlhotrvanlivej nemoci aj manželka — ba v tom roku aj dcéra Anna. Ostal tedy samučíký sám so svojimi každodennými prácami a starosťami, ktoré nedovoľovaly, aby bol mohol nad svojím krušným položením i len rozmyšľať, jedine, že mohol zvolať s apoštolum: »Kdo umdléva, ješto bych já s ním nemdlel? Kdo se uráži, abych já se nepánil?« (II kor. 11. 29.)

Po druhý ráz vstúpil do stavu manželského roku 1883. s Emiliou Jurkovičovou z Brezovej, s ktorou dopriano mu bolo ešte niekoľko blažených liet prežiť, až v práci ustatého delníka povolal Pán dňa 17. marca 1891. roku z tejto časnosti k sebe do večnosti a odmenil korunou života.

Potomstvo Boorovskej rodiny rozširovalo sa ďalej liniou Jána Juraja Boora a tento je z toho ohľadu významný, že vychoval národu štyroch synov, 3 dcéry, ktorí všetci osvedčili sa na roli národa dedičnej. Zo synov učinkovali traja, ba ešte dvaja aj účinkujú i na poli cirkevnom a preto ich zpomenem sú radom dľa veku.

Ján Jaromír Boor.

Narodil sa na Bukovci dňa 11 sept. 1852. Študoval v Kisújszállási, v Modre i vo Veľkej Revuci (V—VI tr.) na slovenskom gymnáziu a v Prešporku. Theologiu skončil vo Viedni a v Rostocku. Ordinovaný bol 30 sept. 1874. Kaplánoval v Krajnom u boku svojho otca a v Holiči u boku Karola Steltzera. Po Steltzrovej smrti (23 mar. 1876.) vyvolila si ho cirkev holičská dňa 9. apríla 1876 jednohlasne za farára a prez celé úradovanie jeho

až po rok 1910, keď začal kovať, s takou láskou a úctou chovala sa k nemu, že to nemá páru a zaslhuje obdiv. Či v radostných okolnostach, či v kríži — celá cirkev so svojím knazom sa úprimne sdiela.

Cirkev holičská, keď ju Janko Boor prevzal, patrila medzi slabšie sbyty a v mori katolíctva len-len že neutonula. Ale Boor vedel svojim nevšedným rečníctvom takú horlivosť vzbudíť, že sa vyvinula i duchovne i hmotne v najzriadenejšiu cirkev.

Hlavnejšie udalosti z jeho úradovania boli nasledovné. — Hned v tom roku 16. sept. previedla sa kanonická vísitácia. Deň na to, 17. sept. bol inštalovaný Kázal Michal Boor, a instaloval ho, ako zástupca seniorov, jeho otec Ján Juraj Boor. — Dňa 30. sept. 1877 vyvolený bol v Holiči za učiteľa kantora Pavel Groebel, ktorý vstúpia s Booram do švärovstva (vzal si totiž jeho sestru Herminku) v najlepšej shode, láske a svornosti spolu pôsobili na vzdelená holičské Siony, tak, že vychovali celú generáciu s hlbokým evanjelicko-kresťanským presvedčením, ktoré je v stave čeliť proti nápadom protívnej strany.

Krem tary žiadne cirkev stavanie nebolo v dobrom stave. V Kopčanoch školy nebolo. Pri vernej pomoci Groeblovej priviedol Boor všetko do riadnej kolaje. Už dňa 1. nov. (XX ned. po sv. Tr.) 1876 posvätený bol rozšírený cintor kopčanský; dňa 7. okt. 1877 posvätený rozšírený a múrom obohnany cintor vo filii Kátrove; v V. ned. po V. noci 1878 posvätený bol nový cintor v Trnove. V XVI. ned. po sv. Tr. 1878 posvätená bola nová veža, pri ktorej priležitosti sl. Božie kázal Jozef Nedobrý a posviacil Michal Boor. R. 1882 založená bola stanica učiteľská pre menšie dievčatky. Dňa 11. nov. 1883 v XXV. ned. po sv. Tr. svätilla cirkev 400 ročnú pamiatku narodenia dra M. Luthera, pri ktorej priležitosti spievala s piesem domácim knazom složená. Odr. 1885—1888 vyučoval menšie dievčatky sám Boor, čo pri iných prácrach jeho bola veľká obet cirkev. R. 1886. dňa 18. júla založená bola nová učiteľská stanica v Kopčanoch a prvým učiteľom tam bol pre slovenské smýšľanie zo škôl vytvorený Ladislav Boor, bohoslovec, teraz farár v Braddocku. Roku 1888 v sviatok sv. Trojice svätilla cirkev 100 ročnú pamiatku posvätenia chrámu. Kázal Ludevit Boor, vlastný brat a farár krajinský, v chráme, a na dvore Antonín Štúr, farár hodslavický. Obnovený chrám posviacal Mich. Boor konsejor a historiu čítať domáci farár. Roku 1893 v III. ned. adventu vykonala sa posviacka rozšíreného a múrom ohradeného cintorina v Holiči.

¹⁾ Otec slávneho geologa Dionisia Štúra.

A tak krok za krokom vždy napred, až sa chudobná cirkev holičská pretvorila v najzriadenejší sbor, v opravdové mesto na hore, — a dňa 20. a 21. apríla 1902 r. prevedená kanonická vísitácia skrz biskupa dra. B. Baltiku, naša ju, čo ozdobenú nevestu Kristovu, tak že na dištri konvente mohol referovať: »hud tohto sboru je nábožný, svoju cirkev milujúci a obetavý; všecky svoje záležitosti má v poriadku.«

Ján Jakomír Boor.

A ešte nebolo na tom dosť. Boor chcel zavŕšiť svoje dielo v cirkevi holičskej ešte vzbudovaním primeraného stánku pre malíckych veriacich cirkev, vystavením novej — veku zodpovednej školy, čo sa previedlo nákladom 10 tisíc korun r. 1904, a to pre obe triedy. Staviteľom bol Hollan z Hodonína. Posviacku previedol pomocou skalického Quotidiana sám domáci farár. — Ku škole prišla cirkev veľmi snadno, lebo Boor všetky možné prameňe podpor povyhľadal, tak menovite cír. a kráľ. pánsstrovo, áreňdátorov a tovarníkov Redlichovcov, sesterské cirkev, ev. bratov

v Amerike, krásne preukázali sa aj domáci veriaci — ba napodiv aj inoveriaci.

Boor mal dar od Boha, že vedel účinkovať na ľudí už púšom svojim pohľadom a ešte viac slovom a rýdzim charakterom. Následkom toho aj v mestskom zastupiteľstve sbové mal vzdor rôznym živilom rozhodujúce slovo. Pri kdeákych malicherných otázkach a predmetoch nebral účasť, ale kde sa jednalo o závažné veci, tam prehovoril. Jemu patrí časť dakovat pri drovi Papáňkovi, býv. vyslancovi, že sa Holíc nemenuje Terézujvár, ako mu meno chceli preináčiť. Vtedy povedal v obecnom výbore fulminantnú reč, tak že notár Henc ztiahol svoj nový návrh zpäť.

Avšak Jan Jaromír Boor vynikol aj mimo domácej cirkve a obce, ako rečník neprevýšený básnik nevšedný. Dakedy seniorátu maly úradníčky rečníkov, takzv. orátorov — a tento titul príknul tiež nie obyčajný rečník, Ján Leška, býv. senior počas posviacky prietrského nového chrámu r. 1907. aj Boorovi — a medzi iným vyslovil sa, že tak bol rečníctvom Boorovým zachváteny, dojatý, že keby to nebojo bývalo v chráme, bol by sa odovzdať do tleskania.

Že nakoľko bol Boor ako rečník a veršovník obľúbený najlepšie ukazuje výkaz jeho účinkovania pri slávnostných prípadoch.

1. Kázel pri pastor. konferencii a zpovedi dňa 12 júna 1878. r.
2. > > inštalláciu Karola Borsuka v Bzincach.
3. > > Lud. Mojmíra Semiana v Hlbokom 23. sep. 1888.
4. > > Jur. Quotidiana v Skalici 3 júla 1892.
5. > > inštalláciu Pavla Sekerku v Hlbokom 14. aug. 1892.
6. > pri 100 ročnom jubileume v Skalici dňa 10. okt. 1897.
7. > > > > > > > > v Krajinom.
8. > pri slávnosti obnovenia chrámu v Častkove 31. okt. 1897.
9. pri 25 r. jubileume a posvätenia chrámu a novej veže na Brezovej dňa 13 nov. 1898.
10. pri 150 ročnom jubileume posvätenia chrámu v Nitr. Strede 27 nov. 1898.
11. > > pri past. konf. a zpovedi v Priečiži dňa 11. júni 1889
12. pri 25 ročnom jubileume Karola Borsuka spolu Pavla Zocha a Jána Boora v Bzincach dňa 3. okt. 1899.
13. pri posviacke obnoveného nového chrámu na Bukovci dňa 15. sept. 1901.
14. pri vnútorno-missijnej slávnosti v Martine dňa 1. júla 1903.
15. > > pri pohrabe † Karola Borsuka v Bzincach 26 apr. 1907.
16. > pri posviacke nového chrámu v Priečiži dňa 8 sep. 1907.

17. pri odhalení pomníka † neb. Pavlovi Zochovi v Modre dňa 15. juni 1908.

Vereš držal:
18. pri 100 ročnom jubileume cirkve hlbockej.
19. pri pohrabe neb. dra G. M. Hurbana.

Pri týchto slávnostných príležitostach, „kam len bolo možno, húfne tiahli aj jeho cirkevníci — a odusevnili, povzbudili patričnú cirkvę. Sám sa pamätám, ako to elektrizovalo Bukovčanov, ked Holíčanov tiahli na vozoch počas ich posviacky.“

Nie div, že po takomto všeobecnom zamestnaní, po 36 ročnej službe ustanutý delník dňa 4. dec. 1910 bral sa na odpočinok, odovzdajúc dedičtu Pánovo svojmu synovi Petrovi Boorovi do opatrey.

Čo sa jeho rodinného života týče, oženil sa dňa 25. sep. 1877 s Máriou Štúr, dcérou Sámuela Štúra, býv. farára zemianskopolohradského, s ktorou žije v ľaſtnom manželstve až dodnes. Ich šťastie len raz bolo zakalené odumretím miléj dcérky, Márii, ktorá ztratila oba rodiča rovnako cítia, avšak sa aj potešuju blahou nadejou spolužliadania.

Ludevit August Boor.¹⁾

O jeho životopise sme zčiastky už v autobiografii otcovej prehovorili. Tu len o tom, o čom tam nebolo reči. Po smrti otcovej stal sa ešte ten rok v jasene (1879) jeho nástupcom v úrade v cirkvi krajinskéj. Mladému a ešte málo zkusenému knázovi pripadol 4000 duší. Cirkvę bola ešte málo sriaďaná. Mladý knáz chtiac-nechtia musel sa oddať do práce, lebo vek súril. V rokoch 1886 - 1888 dal vystaviť krásnu faru, akéj nebolo v ten čas nikde na okoli vzdor tomu, že udajno stála len 4668 zl. To len tak bolo možno docíliť, že v Českej-Třebovej našiel lacného stolára, ktorý celú stolársku prácu — na tie časy skvostnú — previdol za 800 zl.

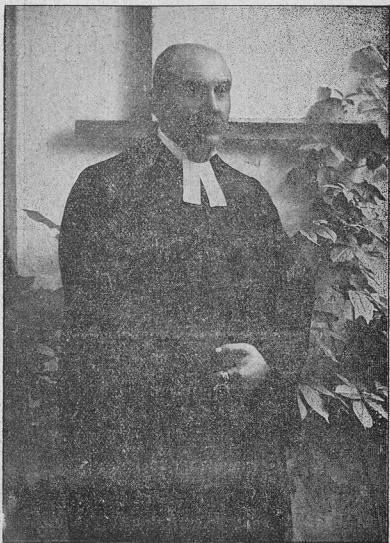
Krem fary postavila sa za jeho úradovania aj škola na Podkylave nákladom 1000 zl. a na korytnáckych kopaniciach tiež zariadená bola škola obnosom 400 zl.

Boor skoro začal sa uplatňovať nie len na poli administratívnom; — ale aj literárnom, pri verejných národnocirkevných prácach. Pri slávnostných príležitostach bol vyhľadávaný za rečníka. Za dlhšiu dobu zastával úrad seniorálneho zápisnika²⁾ a na miku-

¹⁾ Vid: Ivan Bujna, stručný nástin dejín cirkve evanjelickej a. v. v Nadlaku str. 109.

láškom dištrikt. konvente bol vyvolený aj za dištr. zápisníka v maďarskej reči.

Nie div, že pri takomto účinkovaní aj iné cirkev hodily oko po ňom, — a pozvaný bol za farára do Černej za Dunajom, ktoré pozvanie však neprijal. — Ale áno do Nadlaku po smrti Andreja Szeberényiho, kde ho roku 1895. ku boku Karola Hrdličku za

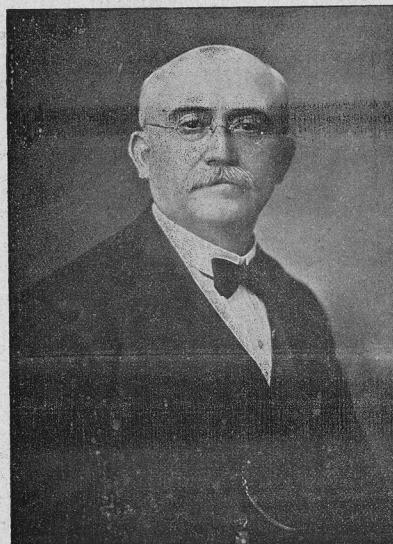
Eudevit August Boor.

mladšieho farára vyvolili. Po smrti Hrdličkovej stal sa starším farárom účinkuje tam ku všeobecnej spokojnosti až do dnes.

Boor svoje hospodárske vlohy až v Nadlaku rozvinul z úplna a tamojšiemu húfiku Slováce ukázal nové cesty uplatnenia sa. Popri VIII. škole na takz. nových portáoch vystavil r. 1907 národný dom — Hungariu — v ktorom umiestnil ním pozakladané ústavy. Tak menovite založil Ludovú Banku, Potravný Spolok,

ktoré ustanovizne popri duchovných veciach v mnohom prispejú k samoudržaniu sa tamojšieho ostrovka Slovákov.

Ešte v Krajinom vstúpil do stavu manželského s dcérou tamojšieho notára, Herminou Erdélskou. Manželstvo toto bolo šťastné a obdaréné štýrmi dietkami, ktorých mená sú: Uroš, Olga

Ladislav M. Boor,
ev. farár v Braddocku.

Milena, Dušan. Prvý vyznačuje sa už aj vo verejno-národnom živote a zostáva verným tradiciám svojej rodiny.

Ladislav Boor.

Tiež už bola reč o ňom vyše. Zažil i martyrstvo keď bol ako theolog v Prešporku pre slovenčinu zo škôl vytvorený. — Musel prejsť cestu života trnistú, ale nezlaknúl sa toho. Najsam-

prv učiteľoval v Kopčanoch, neskôr na Podbranči, odkiaľ prijal pozvanie za farára do Chicaga, kde našich bratov sorganisoval. Úradoval aj ra iných miestach medzi našimi bratmi v Amerike a dnes pochvalne účinkuje ako farár v Braddocku.

Ladislav Boor je ženaty s Boženou Jurkovičovou a ich manželstvo rozhoujené je viacerými dietkami. Len škoda, že sú až za morom a tak jest sa čoho obávať, že tátó silná vetev znameniteho rodu Boorovského sa nám v Amerikanizme ztratí.

Peter Boor.

Peter Boor je syn Jána Jaromíra Boora a najmladší výhonok v cirkevnom úrade. Narodil sa v Holiči. Po skončených študiach kaplánoval pri svátkovi Gustávovi Holubym v Lubline. Po jeho zadákovani bol jednohlasne tam aj za farára vyvolený. Za jeho úradovaním vystavaná bola pekná lubinská fara. Po pensionovaní otca, Jana Jaromíra Boora, pozvala ho cirkev holičská, kde až dosiaľ požehnané účinkuje.

I nechže prekvítá i tató vzácná nám rodinka aj v ďalšom potomstve v tradiciach svojho pradeda: Bohu, ktorý ju vzácnymi darmi obdaril, k sláve; ťudu, z ktorého pošla, k chvále. B.

Výpovede z Písma.

»Blahoslavený muž, kterýž se boji Hospodina, a v přikázaních jeho má velikou libost. Mocné na zemi bude símě jeho, rodina upřímných požehnání dojde.«

Žalm 112. v. 1—2.

Ale věrný jest Pán, kterýž utvrdí vás a ostříhati bude od zlého.

II. Tes. 3. 3.

»Rozdiľnít pak darové jsou, ale tentýž Duch; a rozdiľná jsou přísluhování, ale tentýž Pán; a rozdiľné jsou moci, ale tentýž jest Bůh, kterýž působí ve všeckách.«

I. kor. 12. 7,

1. kniha Paralipomenon II, 16—18.

Kráľovství Boží trpí násilí,
Filišt obliehnuhl Betlehem:
Dávid lká hořem, lid zděšen kvíli,
Nevole zalehla na ném.
Oheň zžírávý hněvu prhkého
Zplanul v útrobach srdeč žálného,
Zžímal děsně mysel bolnou,
Zárem kypícim bouřného vření,
Návalem mutným děsných tušení
Otrásel duši nevolnou.

A duše ztrplí žasným třesením
V strachu i v nádejném chvění,
Mezi útěchou, bolným sevřením
Hned v ledu a hned v plameni,
Bez dechu v dušnému bouře čekání
Trnula, schnula v trápném ležání
Před hrůzami jedů zemských:
Duše vypráhlá smadem svobody
Lkala za troškou, troštičkou vody,
Vody z cistern Betlehemských!

Cirkev milá má, národ můj kvíli,
Obléhnut jeho Betlehem;
Všecko mu zlostné časy schvátily,
Děsná sudba lehla na něm:
Omdlává bitý násilím divým,
Trne napadnut zhoubcem zouřivým,
Pod jmenem tyranů třese se:
Touží za kouskem lačné svobody,
Žízní za troškou studené vody,
Vodičky! Kdo mi přinese?

Jest skryš, věčná skryš, tichá svatyně
V stínu tajemstva svatého;
Vr̄e prameň skvoucí, kryštalem plyne
Voda života věčného,
Pustín arabských nebeská skála
Cistern betlemských vodička stála
V Sichář studeneče žívá:
Tu víru, sílu a pokoj pravý,
Život, moc, smělost, naději slávy
Pije si duše žíznivá.